

Liturgie biddag

Welkom en stilte

Lied 136: 1, 2, 3 en 12 en 13.

Bemoediging en groet

Klein Gloria

Gebed

Wij zijn door Christus gevormd tot uw volk,

Geroepen om uw schitterend licht te brengen in de wereld.

Help ons de aarde te beminnen en te respecteren,

te herstellen wat we hebben beschadigd.

Geef ons de wijsheid en de passie om onze geest, hart

en manier van leven te vernieuwen.

Mogen wij zo worden tot het mosterdzaadje in onze wereld,

dat zorgt voor een ecologische bekering en dat zich verspreidt

over alle hoeken van de aarde.

Voor het welzijn van ons en van alle generaties die komen.

We vragen U dit door Christus, onze Heer. Amen.

Lezing Prediker 2:17-23

Lied 720: 1, 2, 3 en 5.

Lezing Matt. 6:19-24

Lied 827 helemaal

Verkondiging

Orgelspel

Lied 538: 1, 3 en 4.

Gebeden

Eeuwige God, Wij danken u uit de grond van ons hart voor alles wat wij hebben en zijn.

Vanavond bidden wij U om voorspoed in ons leven.

Om heil en zegen. Dat we gezond mogen blijven om ons werk te doen.

Ook als ons werkzame leven erop zit en we met pensioen zijn.

We bidden dat we genieten samen met degenen die ons lief zijn.

Genieten van ons dagelijks brood. Van de heerlijke geur en smaak van al ons eten.

We zijn zo afhankelijk van wat de aarde ons geeft. Van wat de schepping voortbrengt.

En daarbij zijn we in deze tijd zo afhankelijk geworden van de wereldeconomie.

We bidden voor ons gewas en onze arbeid.

We bidden U, onze Schepper, voor klimaatvluchtelingen en voor mensen die vanuit hun bezorgdheid om deze aarde, zich inzetten voor behoud van haar natuurlijke rijkdom.

God, we geloven dat deze schepping uit uw hand komt en in uw hand blijft.

Dat u ons naar uw beeld geschapen hebt om over de aarde te waken.

Maar velen hebben te lijden onder het geweld van de natuur:

te weinig water of juist te veel water.

En daardoor het mislukken van de oogst.

Wij bidden voor hongerige mensen, kinderen die daar d dupe van worden.

Laat uw koninkrijk komen op deze aarde.

Laat onze droom van een nieuwe aarde niet vervagen.

We bidden voor mensen die een familielid verloren hebben.

We bidden i.h.b. voor Erik en zijn hele familie, die in rouw zijn vanwege het overlijden van vader.

Weest u alle rouwenden nabij en laten er mensen zijn die open staan voor hun verdriet en zo mogelijk verder helpen.

Zo leggen we in stilte aan U voor wat er op ons hart ligt, ... OnzeVader

(collecte ?)

Slotlied: 422 helemaal.

Zegen, amen.

Gemeente van onze heer Jezus Christus,

Verzamel voor jezelf geen schatten op aarde.

‘Wie schatten vergadert op de aarde, is als een boer die zoveel mogelijk hooi probeert binnen te halen, terwijl de bosbrand zijn boerderij nadert. Zijn schuren zullen er alleen maar des te harder van branden.’

Bovenstaande vergelijking is van de theoloog Bram van de Beek (Hier beneden is het niet – Christelijke toekomstverwachting, 2005) en zou je als beeld toe kunnen passen op de verhouding van duurzaamheid en armoede. Op zich kan het vullen van schuren een op de toekomst gerichte activiteit zijn. Je maakt ermee mogelijk dat er op een later moment middelen van bestaan zijn. Maar wanneer de schuren zelf niet duurzaam zijn, dient zich een levensgroot risico aan. Iets dergelijks lijkt ook aan de hand met de huidige inzet op verduurzaming. Wanneer allerlei maatregelen tot verduurzaming alleen maar haalbaar en voordelig zijn voor de beter gesitueerden, laat je een grote groep kansloos achter. De armoede van een grote groep kan zich gaan gedragen als de bosbrand in de vergelijking. Met kortzichtigheid kun je zo als samenleving je streven naar verduurzaming ondermijnen.

Sinds het jaar 2000 zijn er meer klimaatvluchtelingen dan oorlogsvluchtelingen. Dat heeft sociaal wetenschapper Shivant Jhagroe becijferd. Bij de klimaatvluchtelingen telde hij bijvoorbeeld de mensen uit Afrika die naar Europa proberen te komen omdat zij in hun eigen land geen toekomst meer zien. Of de mensen die uit centraal Amerika naar de Verenigde Staten vluchten. Een klimaatvluchteling is iemand die uit zijn of haar land vertrekt naar een land waar het klimaat beter is, waar de risico's op langdurige droogte, overstromingen of ernstige luchtvervuiling minder groot zijn dan in zijn land van herkomst.

Zo komt hij tot de schatting dat er in 2050 meer dan 150 miljoen klimaatvluchtelingen zullen zijn. In Europa overlijden jaarlijks een half miljoen mensen als gevolg van verontreinigde lucht. De cijfers laten niet alleen aantallen slachtoffers zien, maar ook dat ze vallen onder mensen die minder kansen hebben. Ze wonen op slechtere plekken, zijn armer en minder goed opgeleid.

De huidige verduurzaming vergroot volgens Jhagroe de bestaande ongelijkheid. Dat groene leven is een lifestyle van de happy few, van de rijke eco-elite, met kansen op allerlei gebied. Er is met producten en diensten voor deze elite een soort van groen kapitalisme gecreëerd. Terwijl om echte grote veranderingen teweeg te brengen, de massa bereikt moet worden. Het draagvlak moet dus vergroot worden.

Als vergroening ongecontroleerd aan de vrije markt wordt overgelaten, vergroot deze volgens Jhagroe momenteel de ongelijkheid. Langs een andere weg, via allerlei burgerinitiatieven, wordt de ongelijkheid ook vergroot. Alleen mensen met een goed netwerk en een stevige achtergrond doen mee met de

stadstuin of de energiecoöperatie. Dergelijke strategieën van vergroening vergroten niet alleen de ongelijkheid, maar dreigen daarmee ook breed in de samenleving het draagvlak voor vergroening te ondermijnen.

Als je je bewust wordt van wat je aan het doen bent, dan heb je de situatie van 'vertwijfeling' zoals Prediker die schetst. "Van alles waarvoor ik me had afgebeeld onder de zon kreeg ik een afkeer." En soms heb je een dergelijke vertwijfeling ook hard nodig om tot verandering en bekering te komen. Want je kunt wel blijven inzetten op het vullen van je schuren, maar wat als die inderdaad niet blijven duren?

In de tekst uit Prediker gaat het over iemand die al de eigen inspanningen overziet én doorziet. De inspanningen worden aangeduid met 'je afbeulen en zwoegen'. Het gaat om hard en degelijk werk dat alle aandacht en energie opeist, zelfs 's nachts.

Maar - in termen van de vergelijking van de boer - ineens ziet hij de bosbrand naderen en wordt hij overweldigd door vertwijfeling. Zijn inspanningen zullen niet beklijven en zullen doel missen als 'hij zijn ziel het goede niet laat zien'. Dat laatste is de meer letterlijke en diepzinnige betekenis die in vers 24 weg wordt vertaald met 'genieten'. Wanneer je in je inspanningen vergeet je ziel het goede te laten zien, is alles tevergeefs. Of zoals Prediker stelt:

"Hij jaagt het na en zwoegt ervoor onder de zon, maar alle dagen van zijn leven brengen hem verdriet, alles wat hij onderneemt brengt hem niets dan smart. Zelfs 's nachts vindt hij geen rust".

Dit klinkt uiterst negatief en overdreven: gelukkig zijn er ook heel veel mensen die wel met plezier naar hun werk gaan en er voldoening in ervaren. Maar Prediker stelt de zaak op scherp, door zich af te vragen wat de ziel er uiteindelijk aan heeft, aan al dat werken. En dan slaat de vertwijfeling toe, want veel mensen werken kei en keihard, zonder zich om hun ziel te bekommeren. Maar de vertwijfeling is hier de eerste stap om de kortzichtigheid te doorbreken. Laat je ziel het goede zien van alles wat je hebt bereikt. "Maar ook dat is in de hand van God", zegt Prediker. Alleen door de genade van God, kan onze ziel opbloeien en genieten van het goede. Het is dus zaak om ons verlangen niet teveel op aardse goederen te richten, maar door alles heen de genade van God te zien, die dit alles geschapen heeft.

In de tekst uit Matteüs keert het probleem van de kortzichtigheid terug. Het zien wordt verbonden met waar het hart op gericht is, met andere woorden, waar je toewijding naar uitgaat. Is dat hart alleen gericht op aardse schatten, bezittingen, dan is je blik verduisterd. Je blik is als het ware gevangen genomen door je bezit.

Jezus roept de mensen op om eindelijk eens onder ogen te zien waar ze hun echte voordeel kunnen halen. Jezus keert zich niet tegen aardse goederen, maar wijst erop dat ze er zijn om goed mee te doen. Dat goed doen met aardse goederen - of zoals Prediker zegt 'je ziel het goede laten zien' - heeft

een relatie tot de hemel, de heerschappij van God.
Ten slotte: lied 538: 1 en 4.